

Spolufinancovaný
Európskou úniou

PROGRAM
SLOVENSKO

ÚRAD VLÁDY
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

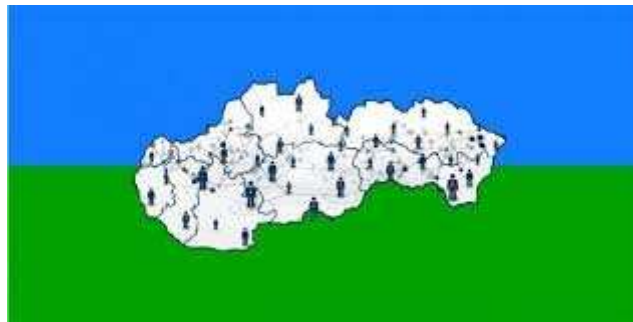

Rozvojový plán obce Boľany

2024 - 2030

*v rámci Národného projektu Rozvojové tímy I. podporeného Európskym sociálnym
fondom+*

Verzia 1.0

Obsah rozvojového plánu obce

1 Úvod	str. 3
1.1 Prezentácia obce a jej základné údaje	str. 4
1.2 História obce	str. 4
1.3 Prírodné pomery	str. 6
1.4 Kvalita životného prostredia	str. 6
1.5 Obyvateľstvo – demografická štruktúra (pohlavie, národnosť)	str. 7
1.6 Služby	str. 7
1.7 Zamestnanosť	str. 7
2 Zapojenie verejnosti do prípravy RPO prostredníctvom komunitných fór a fókusových skupín	str. 9
3 Analytická časť	str. 12
3.1 Analýza súčasného stavu	str. 12
3.2 SWOT analýzy	str. 15
4 Strategická časť – Vízia, ciele a priority	str. 20
5 Programová časť – Opatrenia a plánované projekty	str. 23
6 Realizačná časť	str. 26
6.1 Inštitucionálne a organizačné zabezpečenie realizácie RPO	str. 26
6.2 Finančný plán	str. 28
7 Monitorovanie a hodnotenie	str. 29
Záver	str. 30
Zoznam literatúry a použitých skratiek	str. 31

1. Úvod

Obec Boľany je otvorená všetkým výzvam a príležitostiam, ktoré prispievajú k rozvoju našej spoločnosti a skvalitneniu životnej úrovne našich občanov.

Obec aktívne pracuje na zlepšení všetkých oblastí života. Okrem zabezpečenia technickej a rozvoja občianskej vybavenosti je obec tiež zapojená do Národného projektu Rozvojové tímy I. (ďalej “NP RT I.”), a to s účinnosťou od 1. novembra 2023. Cieľom projektu je zabezpečiť vzájomnú previazanosť tzv. mäkkých aktivít v oblasti vzdelávania, bývania, zamestnanosti a protirómskeho rasizmu s tzv. tvrdými aktivitami zameranými na nevyhnutné infraštruktúrne opatrenia a investície potrebné na zlepšenie životnej úrovne celej obce (napr. výstavba a rekonštrukcia vodovodov, budovanie stokových sietí a čističky odpadových vôd - (ďalej ČOV) a.p.) K povinným členom Rozvojového tímu (ďalej RT), ktorí okrem kvalifikačných predpokladov musia spĺňať aj podmienku bezúhonnosti, patria: Rozvojový pracovník plánovania, Sociálny pracovník, Rozvojový pracovník pre pracovné poradenstvo, Rozvojový pracovník pre mládež, Rozvojový pracovník pre bývanie, Nenementorka a Nene.

RT sa podieľa na príprave a vyhotovení Rozvojového plánu obce (ďalej RPO), ktorý je komplexným a strategickým dokumentom identifikujúcim potreby obce, stanovuje ciele a stratégie na zlepšenie životných podmienok obyvateľov a rozvoj obce ako celku. Tvorbe tohto dokumentu predchádzalo mapovanie, z ktorého vzišli demografické údaje o počte obyvateľov, údaje v oblasti vzdelania, bývania a zamestnania v obci.

RPO vychádza z poznania situácie a konkrétnych potrieb obyvateľov, podnikateľov, záujmových skupín a ďalších subjektov v území, formuluje ich predstavu o budúcnosti spolu s činnosťami na jej zabezpečenie. Konceptne a systémovo analyzuje súčasnosť a určuje budúcnosť rozvoja spolu s plánovanými investičnými projektami a finančným plánom na ich zabezpečenie. Súčasťou rozvojového plánu obce je aj akčný plán v prílohe tohto dokumentu. Veríme, že dokument prispeje k naplneniu strategických cieľov obce Boľany, a že bude plnohodnotným dokumentom k činnostiam, ktoré prispievajú k rozvoju našej obce.

Spracovala: Mgr. Bernadett Macsóová a pracovníci RT

1.1 Prezentácia obce a jej základné údaje

Tabuľka č.1: Prezentácia obce

Názov:	Rozvojový plán obce Boľany na 2024 – 2030
Územné vymedzenie:	obec Boľany
Územný plán obce:	áno
Prvá písomná zmienka:	1332
Dátum schválenia RPO:	25.07.2024
Dátum platnosti:	Od 26.07.2024 do 30.9.2030
Publikovaný verejne:	26.07.2024

Zdroj: Vlastné spracovanie, Wikipedia

Tabuľka č.2: Základné údaje obce

Samosprávny kraj:	Košický
Okres:	Trebišov
Región:	Zemplín
Nadmorská výška stredu obce:	101 m n. m.
Rozloha katastra:	1952 ha
Počet obyvateľov k 31.12.2023:	1211
Starosta obce:	Dionýz Szabó

Zdroj: Vlastné spracovanie, Wikipedia

1.2 História obce

Obec Boľany sa v prameňoch spomína od 13. storočia ako osada majetku comesa Beche. Roku 1332 ako vyvinutá obec pod názvom Bocian, Bathian s vlastným rímskokatolíckym kostolom. **V priebehu dejín sa názov obce vyvíjal** roku 1404 Bacchian, 1429 Baytam, 1480 Bottyan, Battyán, 1808 Boľany, maďarsky Battyán, Bottyán.

V XIV. storočí vlastníkmi dediny boli rodiny Bacskai a Bottyán. V stredoveku patrila rôznym zemepánom, od začiatku 15. storočia Pányiovcom, neskôr (v 16. storočí) Tárkányiovcom (dali postaviť kaštieľ pri obci) a v minulom storočí Sennyeyovcom. V roku 1763 celá obec vyhorela. V minulosti bola administratívne súčasťou Zemplínskej stolice (župy), dnes patrí do okresu Trebišov.

Z hľadiska návrhu erbu obce má významnú úlohu historická pečať obce ako heraldický východiskový prameň. Jediným prostriedkom overenia platnosti úradných listín v stredoveku je pečať. Nič nebolo ľahšie, ako pečaťou označiť listinu a takto ju obrazom dobre vnímateľným overiť. Potom nebolo potrebné, aby vyhotoviteľ, alebo ten pre koho vyhotovili listinu vedel čo i len sa podpisovať.

Tento stav, čo privodil v počiatkoch nutnosť, účelnosť a zvyk neskôr zakotvili v zákonoch. Keď v XV. Storočí sa relatívne rozšírila znalosť písania pečiatka si zachovala svoje jedinečné postavenie. Aj keď sa postupne objavuje pod odtlačkom pečate aj podpis – odtlačok pečate overuje listinu a podpis slúži ako zvýšená záruka na sľuby dané v listine. Samozrejme forma a obsah pečatí v priebehu vekov sa tiež menila. Obec Boťany (ako všetky dediny v minulosti) doteraz vlastný erb nemala.

To však neznamená, že by v obecnej administratíve nepoužívala vlastné symboly s istou právnou mocou. Túto funkciu plnila obecná pečať.

Najstaršia známa pečať obce Boťany pochádza z druhej polovice 18. storočia. Odtlačok týtária z roku 1787 sa nachádza v Archíve Zemplínskej župy (Zemplén megyei levéltár) v Sátoraljaújhelyi na písomnosti z roku 1789.

Na pečati s kruhopolisom BOTTYÁN. 1787. je vyobrazený stojaci žeriav držiace kameň v pazúre. Podobné znamenie (žeriav stojaci na pôde) obsahuje i mladšie pečatidlo (1870) s kruhopolisom: * **BATTYÁN HELYSÉG PECSÉTJE 1870.**

Pre vek a autenticnosť tohto znamenia pre návrh erbu sa vychádzalo zo staršej pečate obce. V symbole sa bude mienená skutočnosť zrkadliť, nie jeho vonkajší vzhľad, ale jej podstata. Symbol sa teda nevzťahuje k telesnej podobe, ale k duchovnému obsahu. Symbol predstavuje viac, ako znázorňuje. Symbol a pojmy s ním spriahnuté – ako metafora, podobenstvo, analógia – tvoria rad, v ktorom jednotlivé pojmy stoja síce vedľa seba, ale súčasne sa vzájomne prelínajú.

Symbol na pečati obce – žeriav – pre svoje vlastnosti a návyky mal vo viacerých starých kultúrach symbolický význam. V antike žeriava obdivovali pre jeho neúnavnú schopnosť letu a jeho krídlo súžilo ako amulet proti únave.

Jeho pravidelné návraty z teplých krajín, ktoré ohlasovali príchod jari, ho predurčovali stať sa symbolom znovuzrodenia.

Podľa barokového básnika Hohberga (1675) bol žeriav symbolom ostražitosti: „Žeriav, aby v noci bdely bol, kamienok do pazúrov uchmatol, drží ho a nepustí, určite pritom nezaspí...“

Uvedený popis symboliky žeriava s kameňom sa presne hodí na historickú pečať obce.

Zdroj: <https://www.obecbotany.sk/historia>

1.3 Prírodné pomery

Obec Boľany z hľadiska územnosprávneho členenia patrí do Košického kraja, okresu Trebišov. Leží v juhovýchodnej časti okresu pri ceste I/79 s dopravnými a pracovnými väzbami na mestá Kráľovský Chlmec, Čierna nad Tisou, Veľké Kapušany a Trebišov. Geograficky patrí kataster do Východoslovenskej nížiny. Okres Trebišov zahŕňa 82 obcí – z toho 4 mestá a rozprestiera sa na 1 073 km² (rozlohou patrí medzi veľké okresy Slovenska). Okres sa v rámci Slovenska radí medzi väčšie aj počtom obyvateľov.

1.4 Kvalita životného prostredia

V katastri obce sa nachádza **ÚEV CHKO Latorica**:

Územie zahŕňa hlavný tok Latorice a dolnú časť toku Laborca a Ondavy so sústavou mŕtvych ramien s prilahlými lužnými lesmi a aluviálnymi lúkami. Takmer celé územie je popretkávané sieťou živých a mŕtvych ramien a melioračných kanálov, ktoré vznikli po regulácii tokov a procesom odvodňovania v r. 1953 - 1965. Na území platí druhý stupeň ochrany podľa zákona č. 543/2002 o ochrane prírody a krajiny. V zmysle zákona NR SR č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny na ostatnom území katastra obce Bačka platí 1. stupeň územnej ochrany, na ktorý sa vzťahuje § 12 uvedeného zákona. Najvýznamnejším fenoménom CHKO sú už dnes zriedkavé a mimoriadne vzácne vodné a močiarne biocenózy, tvoriace komplex, ktorý nemá obdobu v celej republike. Druhové zloženie rastlinných spoločenstiev je veľmi rôznorodé. Zo vzácných vodných druhov tu môžeme nájsť lekno biele, leknicu žltú, rezavku aloovitú, kotvicu plávajúcu a kosatce.

Zdroj: *Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Boľany*

1.5 Obyvateľstvo – demografická štruktúra (pohlavie, národnosť)

Tabuľka č.3: Štruktúra obyvateľstva podľa pohlavia, rok 2021

Muži	Ženy	Spolu
608	585	1193

Zdroj: SODB 2021

Boťany evidujú k 31. decembru 2021 spolu 1193 obyvateľov, pričom dominuje mužské obyvateľstvo. Dochádza k postupnému poklesu počtu obyvateľov.

Tabuľka č. 4: Štruktúra národnosti obyvateľov obce

Celkový počet obyvateľov obce	Počet Rómov	Podiel Rómov (%)	
SODB 2011	1256	228	18 %
ARK 2013	1247	420	33,7 %
ARK 2019	1256	389-502	31%-40%
SODB 2021	1193	0	0 %

Zdroj: SODB 2011,2021, ARK 2013,2019

1.6 Služby

V obci je malé zastúpenie drobných živnostníkov. Ich existencia na území obce značne vplýva na finančné možnosti obce, najmä z pohľadu miestnych daní a poplatkov. Všetky podnikateľské subjekty však pôsobia na komerčnej báze (pohostinstvo, potraviny).

1.7 Zamestnanosť obyvateľov obce

Pracovné príležitosti v obci sú nedostačujúce, preto časť obyvateľov odchádza za prácou do Kráľovského Chlmca, Čiernej nad Tisou, Trebišova a v poslednom čase je trendom aj hľadanie práce v zahraničí ako Rakúsko, Nemecko, Anglicko ako opatrovatel/ka. Miera nezamestnanosti je najvýznamnejším ukazovateľom situácie na trhu práce. Obec Boťany patrí do regiónu s vysokou nezamestnanosťou a to najmä z dôvodu výrazného zníženia pracovných príležitostí po zmene režimu. V obci je reálne 35 – 40 % nezamestnanosť. Nezamestnanosť spôsobuje aj nízka vzdelanostná úroveň obyvateľov, najmä rómskeho pôvodu. Základné vzdelanie má 45% obyvateľov obce. Nezamestnaní sú najpočetnejšou skupinou ľudí ohrozených rizikom sociálneho vylúčenia. V nasledovných rokoch bude

potrebné sústrediť pozornosť aj na obyvateľov vo vekovej skupine nad 40 rokov, ktorí sú ohrození rizikom sociálneho vylúčenia pre zníženú adaptabilitu na meniace sa požiadavky pracovného trhu a majú zväčša nedostatočnú kvalifikáciu a teda menšiu šancu uplatnenia na pracovnom trhu. V budúcom období možno predpokladať zvýšený počet obyvateľov odkázaných na sociálnu pomoc z dôvodu starnutia populácie, čo predstavuje celoeurópsky trend.¹

Aktivačná činnosť sa vykonáva formou menších obecných služieb pre obec podľa zákona č. 5/2004 Z. z. o službách zamestnanosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov je podpora udržiavania pracovných návykov dlhodobo nezamestnaných občanov, ktorí sú poberateľom dávky v hmotnej núdzi a príspevkov k dávke v hmotnej núdzi. Práce vykonávané uchádzačmi o zamestnanie sú určené na zlepšenie ekonomických, sociálnych, kultúrnych podmienok, tvorbu, ochranu, udržiavanie a zlepšovanie životného prostredia obyvateľov obce, starostlivosť a ochranu a zachovanie kultúrneho dedičstva, podporu vzdelávania, rozvoj a poskytovanie sociálnych služieb a ďalších činností obce v sociálnej oblasti, rozvoj a ochranu duchovných a kultúrnych hodnôt, doplnkové vzdelávanie detí a mládeže a na rozvoj a podporu komunitnej činnosti.

Obec Boľany má uzatvorené dohody s Úradom práce sociálnych vecí a rodiny o poskytnutí príspevku na aktivačnú činnosť formou menších obecných služieb pre obec. Na území obce pracujú tri skupiny aktivačných pracovníkov s dvoma kordinátormi. V súčasnosti je na aktivačnej činnosti zaradených 112 uchádzačov o zamestnanie prostredníctvom ÚPSVaR TV a ich aktívnych opatrení trhu práce.

Obec Boľany od roku 2016 spolupracuje s Okresným súdom Trebišov pri zabezpečení výkonu trestu povinnej práce uloženého trestným rozkazom v súlade so zákonom č. 528/2005 Z. z. o výkone trestu povinnej práce a o doplnení zákona č. 5/2004 Z. z. o službách zamestnanosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. Odsúdení vykonávajú výkon trestu povinnej práce so skupinami pracovníkov aktivačných prác.²

V obci Boľany všetky problémy Rómov v bývaní, vzdelávaní, dochádzke detí do školy a taktiež fetovanie, úžera a kriminalita generuje nezamestnanosť, ktorú je potrebné

---

¹ Komunitný plán sociálnych služieb obce Boľany

² Akčný plán rozvoja a integrácie MRK v Boľanoch

Spolufinancovaný
Európskou úniou

PROGRAM
SLOVENSKO

ÚRAD VLÁDY
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

kvalifikovane štatisticky merať, vyhodnocovať a prijímať adekvátne opatrenia na jej znižovanie. Rómska štatistika v zamestnávaní marginalizovaných rómskych komunit (MRK) v súčasnosti neexistuje pre viacero mýtov, alebo nesprávnych právnych zvyklostí v tejto problematike. Pre uvedené vedenie obce Boťany kvalifikovaných odhadom zistilo mieru nezamestnanosti jednotlivých rómskych lokalít ako aj celkovú mieru nezamestnanosti v obci.

2.ZAPOJENIE VEREJNOSTI DO PRÍPRAVY RPO PROSTREDNÍCTVOM KOMUNITNÝCH FÓR A FOKUSOVÝCH SKUPÍN

Pri príprave a spracovaní RPO zohrávala kľúčovú úlohu participácia verejnosti. Verejnosť bola zapojená formou diskusie na 1. komunitnom fóre (ďalej KF), čo zabezpečilo relevantnosť a efektívnosť výsledného dokumentu. Konkrétne kroky zapojenia verejnosti boli nasledovné:

1) Pozvanie a účasť: Obyvatelia obce boli pozvaní na 1. KF, ktoré bolo zorganizované za účelom identifikácie hlavných problémov obce. 1. KF sa konalo v obci dňa 6.3.2024. Na toto fórum boli pozvaní všetci obyvatelia obce, aby sa zabezpečilo, že sa do procesu budú môcť zapojiť ľudia z rôznych spoločenských a vekových skupín.

2) Identifikácia problémov: Počas KF obyvatelia diskutovali a identifikovali pálčivé problémy, ktorým obec čelí. Tieto diskusie poskytli cenné informácie o konkrétnych potrebách a záujmoch komunity, čím sa zabezpečilo, že ďalšie kroky budú zamerané na skutočné problémy obyvateľov obce.

Výber hlavných členov fokusových skupín (ďalej FS)

Po KF boli vybraní hlavní členovia FS podľa oblastí záujmu, ktorí sa zapojili do fokusových skupín. Títo ľudia mali v obci zastúpenie podľa rôznych oblastí, čo zabezpečilo široké spektrum názorov a skúseností. Výber účastníkov bol zameraný na zabezpečenie reprezentatívности rôznych sektorov a skupín v obci.

Fokusové skupiny

Fokusové skupiny sú efektívnym nástrojom na získavanie hĺbkových informácií a pochopenie názorov, potrieb a postojov rôznych skupín ľudí na konkrétne témy. Cieľom je získať kvalitné údaje, ktoré môžu byť použité na rozhodovanie, plánovanie a zlepšovanie rôznych oblastí, ako napríklad vzdelávanie, bývanie, infraštruktúra a sociálne služby. Organizujú sa vo forme riadených diskusií, ktoré moderuje facilitátor. Výsledkom týchto

stretnutí je swot analýza za každú prezentovanú oblasť. FS sa konali v obci štyrikrát. 1. FS sa uskutočnila dňa 14.3.2024, kde sa prebrali silné a slabé stránky obce, príležitosti a ohrozenia. Prezentovali sa aj ciele a vízie obce na 6 rokov, ktoré budú spracované aj v tomto strategickom dokumente. 2. FS sa realizovala dňa 19.4.2024, kde sa diskutovalo o oblasti vzdelania a protirómskeho rasizmu. Zúčastnení prítomní diskutovali o príležitostiach pre obec v oblasti vzdelania, ako aj o prípadných ohrozeniach. 3. FS sa konala 04.4.2024 a jej cieľom bolo prediskutovanie témy bývania. Podobne ako na predchádzajúcich fokusových stretnutiach sa prítomní vyjadrili k silným a slabým stránkam obce a navrhli aktivity podporujúce príležitosti a ohrozenia v danej oblasti. Posledná, 4. FS v termíne 18.4. 2024 sa zaoberala problematikou zamestnania, kde sa odprezentovali výsledky mapovania RT, identifikovali sa silné a slabé stránky a príležitosti a ohrozenia v spomínanej oblasti.

Tvorba SWOT analýzy: Stretnutia FS sa konali s cieľom vytvoriť SWOT analýzu v konkrétnych oblastiach. SWOT analýza sa zameriavala na identifikáciu silných stránok, slabých stránok, príležitostí a hrozieb v nasledovných oblastiach:

Bývanie: Diskusie sa zameriavali na dostupnosť a kvalitu bývania, problémy s infraštruktúrou a možnosti rozvoja nových bytových jednotiek.

Zamestnanie: Analyzovala sa situácia na trhu práce, dostupnosť pracovných miest, problémy spojené s nezamestnanosťou a možnosti na podporu podnikania a tvorby nových pracovných príležitostí.

Vzdelávanie: Skupiny sa venovali analýze kvality vzdelávacích inštitúcií, prístupnosti vzdelávania pre rôzne vekové skupiny a identifikovali potreby v oblasti vzdelávacích programov a iniciatív.

Protirómský rasizmus: Diskutovalo sa o problémoch súvisiacich s diskrimináciou a rasizmom voči rómskej komunite, identifikovali sa spôsoby, ako zlepšiť vzťahy medzi komunitami a podporiť inklúziu a rovnosť.

Do procesu spracovania a pripomienkovania RPO boli zahrnutí všetci relevantní partneri aktívni v obci. Táto spolupráca zabezpečila, že dokument reflektuje potreby a záujmy širokého spektra spoločenských a ekonomických subjektov.

Zoznam členov fokusovej skupiny

Členovia fokusových skupín zahŕňali zástupcov podľa oblasti záujmov, aby sa dosiahla čo najväčšia diverzita názorov a skúseností. Medzi členov patrili:

Tabuľka č.5 Zoznam členov fokusových skupín

Poradové číslo	Titul, meno a priezvisko	Oblasť záujmu, pozícia
1	Mgr. Tíme Pekarík	Zástupca školy, riaditeľka ZŠ Boľany
2	Bc. Kornélia Ráczová	Zástupca školy, riaditeľka MŠ Boľany
3	PaeDr. Szabolcs Kalinák	Zástupca školy, riaditeľ ZŠ Biel
4	Angelika Kukóová	Zástupca rodičov,
5	Tunde Bodnár Szabó	Zástupca samosprávy, odborná referentka OcÚ
6	Eva Baráthová	Zástupca samosprávy, finančná účtovníčka
7	Zsolt Bajusz	Zástupca MVO
8	Bc. Martina Pástorová	Zástupcovia NP RT I.
9	Mgr. Zuzana Tóthová	
10	Barnabáš Lakatoš	Zástupca MRK
11	Mária Kocsis	Predseda ZO Csemadok
12	Tomáš Látrán	Zástupca MOAPS
13	Mgr. Božena Tokárová	Zástupca ÚSVRK, regionálna koordinátorka
14	František Jurovský	Zástupca poslancov OcÚ
15	Patrik Balog	Zástupca mládeže
16	Ildikó Bariličová	Zástupca seniorov, dôchodca

Zdroj: Vlastné spracovanie

Zapojením širokého spektra aktérov sa dosiahlo, že RPO je výsledkom participatívneho procesu, ktorý zohľadňuje rôznorodé potreby a ciele celej komunity. Týmto spôsobom sa zabezpečila vyššia akceptácia a podpora dokumentu zo strany verejnosti a socioekonomických partnerov.

3. ANALYTICKÁ ČASŤ

3.1 Analýza súčasného stavu

Tabuľka č. 6: Oblasť zamestnanosť

Zamestnanosť	Celkový počet Obyvateľov	Ekonomicky aktívnych obyvateľov	SZČO	s.r.o	nezamestnaných	veková kategória najviac ohrozená nezamestnanosťou
Celkový počet	1238	303	13	0	56	od 40 – 55 r
Nerómovia	741	199	7	0	24	od 40 – 55 r
Rómovia	497	104	6	0	32	od 40 – 55 r

Zdroj: *Vlastné spracovanie 2024*

Podľa dostupných údajov je v obci 303 ekonomicky aktívneho obyvateľstva. Pokiaľ ide o vzdelanostnú úroveň, so základným vzdelaním je 281 obyvateľov, 323 so stredoškolským a 65 s vysokoškolským.

Nezamestnaných je v počte 56, z toho je 24 Nerómov, 32 Rómov, najviac vo vekovej kategórii od 40 – 55 rokov.

Podľa údajov z databázy Transparex je v obci registrovaných 13 SZČO, z toho sú 6 Rómovia.

Tabuľka č. 7: Oblasť vzdelávania

Vzdelávanie	MŠ v obci	1. stupeň ZŠ v obci	2. stupeň ZŠ mimo obce	SOŠ bez maturity	Stredná s maturitou	Vyššie odborné vzdelanie	Vysokoškolské vzdelanie
Celkový počet	25	159	137	194	196	26	40
Nerómovia	14	-	-	-	-	-	-
Rómovia	11	-	-	-	-	-	-

Zdroj: *SODB, 2021*

Tabuľka č.8: Oblasť vzdelávania

Vzdelávanie	MŠ v obci	1. stupeň ZŠ v obci	2. stupeň ZŠ mimo obce	SOŠ bez maturity	Stredná s maturitou	Vyššie odborné vzdelanie	Vysokoškolské vzdelanie
Celkový počet	25	64	66	12	14	0	7
Nerómovia	14	15	25	6	11	0	7
Rómovia	11	49	41	6	3	0	0

Zdroj: *Vlastné spracovanie, 2024*

Materská škola bola v obci zriadená v roku 1960. Vlastníkom budovy je obec. V súčasnej dobe ju navštevuje 25 detí, má 3 pedagógov a 4 nepedagogických pracovníkov. Základná škola s vyučovacím jazykom maďarským pre 1. – 4. ročník je umiestnená v 2 samostatných budovách, ktorých vlastníkom je Rímskokatolícka cirkev. Školu navštevuje 64 žiakov a je tu 6 pedagógov a 1 upratovačka.

Na základe empirických poznatkov orgánov verejnej správy, pedagogických pracovníkov a psychológov o stave vzdelávania rómskych žiakov v Boľanoch možno konštatovať, že rómski žiaci, ktorí pochádzajú zo sociálne znevýhodneného prostredia (SZP) dosahujú spravidla horšie študijné výsledky ako nerómski žiaci a porušovanie školského poriadku prevláda najmä zo strany rómskych žiakov. Neprospievanie rómskych žiakov úzko súvisí aj so skutočnosťou, že vo veľkej miere zo zdravotných dôvodov, ale aj z dôvodu výskytu fetovania toluenu, vymeškávajú vyučovanie pretože žijú v katastrofálnych podmienkach.

Vysoký počet neospravedlnených hodín najmä u rómskych žiakov poukazuje na to, že žiaci (ale aj ich rodičia) nemajú záujem o bezplatné vzdelávanie na školách a zvyčajne po skončení povinnej školskej dochádzky nepokračujú ďalej vo svojom vzdelávaní. V spolupráci s vedením obce, so ZŠ, s MŠ sme dospeli k záveru, že z dôvodu negramotnosti rodičov vo viacerých prípadoch dochádza k strate motivácie na vzdelávanie aj u nadaných detí z tejto komunity. Rómski rodičia tento stav odôvodňujú tým, že rómskym deťom sa neoplatí vzdelávať, pretože spoločnosť Rómom neposkytuje dostatok pracovných príležitostí. Pracovný trh zamestnáva prevažne nerómskych uchádzačov o zamestnanie (kvalifikovaných aj nekvalifikovaných) v dôsledku čoho Rómovia v okrese Trebišov dlhodobo strácajú záujem o vzdelávanie. Taktiež súčasný sociálny systém je nastavený tak,

že Rómov dostatočne nemotivuje hľadať si zamestnanie.

Zdroj: *Vlastné mapovanie*

Tabuľka č. 9: Oblasť bývania

Bývanie	Celkový počet rodinných domov	Celkový počet bytových domov	Plánované územie na výstavbu	Nelegálne stavby
Celkový počet	267	2	1	39
Nerómovia	219	0	0	0
Rómovia	48	0	0	39

Zdroj: *Vlastné spracovanie, 2024*

Obyvatelia obce bývajú v rodinných domoch, ktorých počet je 267, z toho je 48 rómskych domov. V obci sa nachádzajú 2 bytovky s 8 bytmi. V obci sa nachádzajú aj nelegálne stavby (39), nakoľko pozemky pod rodinnými domami nie sú vysporiadané.

Tabuľka č.10: Oblasť bývania

Bývanie	Celkový počet rodinných domov	Celkový počet bytových domov	Plánované územie na výstavbu	Nelegálne stavby
Celkový počet	276	2	1	37
Nerómovia	228	0	0	0
Rómovia	48	0	0	0

Zdroj: *SODB, 2021*

1.fokusová skupina (14. marca 2024):

Diskutovali sa silné stránky obce, ako napríklad kvalitná infraštruktúra, aktívna komunita a dostupnosť verejných služieb.

Analyzovali sa slabé stránky, ktoré zahŕňali nedostatok finančných prostriedkov, potrebu zlepšenia sociálnych služieb a obmedzené možnosti pre mladých ľudí.

Identifikovali sa príležitosti na rozvoj, ako napríklad potenciál pre turistiku, možnosti využitia grantových programov a spolupráca s okolitými obcami.

Prebrali sa aj ohrozenia, medzi ktoré patrí napríklad demografické starnutie, znižovanie populácie a environmentálne výzvy.

Prezentovali sa ciele a vízie obce na nasledujúcich šesť rokov, ktoré budú zapracované do strategického dokumentu. Tieto ciele zahŕňajú zlepšenie kvality života obyvateľov, podporu miestneho podnikania a ochranu životného prostredia.

3.2 SWOT ANALÝZY

SWOT ANALÝZA OBLASŤ ZAMESTNANIA A PROTIRÓMSKY RASISZMUS

Silné stránky	Slabe stránky
<ul style="list-style-type: none"> -Možnosť sa zamestnať v národných projektoch, MOaPS, RT -Príprava na trh práce- RT - SZČO v obci, -Vysoký podiel obyvateľstva v produktívnom veku -Dostatok pracovnej sily - Záujem o rekvalifikačné kurzy / vzv, sbs, šička/, -Projektoví zamestnanci -Brigády, sezónne práce 	<ul style="list-style-type: none"> -Málo pracovných príležitostí v obci a okolí -Málo väčších zamestnávateľov v regióne, -Nízke platové ohodnotenie voči štátnym sociálnym dávkam -Sociálny podnik -Nízka vzdelanostná úroveň -Neumiestniteľnosť na trhu práce-nízke vzdelanie -Pasivita, ľahostajnosť, -Chýbajúca prax a pracovné skúsenosti, -Slabá príprava pre trh práce - Práca na čierno -Jazyková bariéra -Diskriminácia
Príležitosti	Ohrozenia
<ul style="list-style-type: none"> -Záujem samosprávy o zapájanie sa do rôznych projektov (MOaPS), -Možnosti vytvorenia pracovných príležitostí cez projekty z ÚPSVaR -Sociálny podnik -Národný projekt rozvojové tímy I., -Zdravé regióny -Rozvíjanie pracovných návykov a zručností -Spolupráca s UPSVaR, pracovné agentúry 	<ul style="list-style-type: none"> -Celková negatívna ekonomická situácia v regióne, -Diskriminácia na trhu práce - pôvod, udržateľnosť zamestnávania lacnej pracovnej sily v blízkych fabrikách -Zvyšujúca inflácia -Nepodporovanie projektov -Málo pracovných ponúk v okolí -Odchod mladých rodín za prácou

Zdroj: Vlastné spracovanie, 2024

Oblasť vzdelávania

Dňa 19. marca 2024 sa v obci konalo 2. fokusové stretnutie, ktorého sa zúčastnili členovia rôznych záujmových skupín. Všetky navrhnuté postrehy boli zapracované do swot analýzy. Na stretnutí sa zúčastnili členovia fokusovej skupiny, ktorí identifikovali silné a slabé stránky, príležitosti a ohrozenia vzdelávacieho systému. Na stretnutí sa venovala pozornosť všetkým týmto aspektom. Diskutovalo sa možnosti na zlepšenie kvality vzdelávania v

miestnych školách, podpora mimoškolských aktivít a kultúrnych podujatí, o nedostatku priestorov k tráveniu voľného času detí a mládeže. Identifikovali sa potreby a príležitosti pre rozvoj a modernizáciu vzdelávacieho systému, udržateľnosť žiakov na školách – mentoring a iné. V závere členovia fokusovej skupiny navrhli niekoľko opatrení na zlepšenie aktuálnej situácie a zvýšenie kvality vzdelávania v obci.

SWOT ANALÝZA OBLASŤ VZDELÁVANIA A PROTIRÓMSKY RASIZMUS

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> -Integrovaná ZŠ 1. stupeň, MŠ , -Školský klub, -Školská jedáleň detské ihrisko v areáli školy -Zelená škola -Vybavenie ZŠ -Pôsobnosť pedagogického asistenta -Dobré vzťahy s okolitými obcami -V obci žijú pedagógovia -Obedy zdarma v ZŠ -Existujúce MOaPS v obci -Národný projekt rozvojové tímy I. -Zdravé Regióny -MDD, fašiangový ples, Mikuláš -Výlety zo ZŠ -Dostatočné vybavenie informačno-komunikačnými technológiami -Dostatok kvalifikovaných učiteľov -Realizácia náboženskej výchovy -Existencia futbalového ihriska -Záujem mládeže o športové aktivity 	<ul style="list-style-type: none"> -Úbytok detí v ZŠ- Odliv majority od minority -Nízka vzdelanostná úroveň v obci -Nízky záujem o dokončenie vzdelania -Absencia 2. stupňa ZŠ v obci -MŠ - nízka kapacita detí -Školský klub detí – nedostatočná kapacita -Absencia telocvične -Nezáujem rodičov o dianie v škole -Udržateľnosť študentov na SŠ -Ponocovanie a rušenie nočného klúdu -Absencia priestorov k tráveniu voľného času -Slabá spolupráca rómskych rodičov so ZŠ v obci a ZŠ Biel -Chýbajú pedagogickí asistenti rómovia v MŠ a ZŠ -Chýbajúce rodičovské zručnosti -Zachovávanie ľudových tradícií, -Záškoláctvo
Príležitosti	Ohrozenia
<ul style="list-style-type: none"> -Zapájanie do projektov -Získanie finančných prostriedkov z rôznych fondov, dotácií, ŠR -Výbudovanie oddychových zón pre deti a mládež -Príprava detí do MŠ a ZŠ prostredníctvom NP RTI. -Modernizácia a zvýšenie kapacity MŠ a ZŠ -Rekonštrukcia priestorov pre prácu Rozvojového tímu I. -Práca s problémovými rodinami -Záujem -mládeže o SŠ / 9. ročník -Zvýšenie úrovne vzdelania -Využívanie priestorov OcÚ/ ihriska 	<ul style="list-style-type: none"> -Odchod mladých z regiónu -Klesajúca demografická krivka -Vznik sociálno-patologických javov -Drobná kriminalita a vandalizmus -Nízka počítačová a finančná gramotnosť -Zhoršenie a rozpad medzil'udských, susedských a rodinných vzťahov -Vznik chorôb (depresia, úzkosť, vysoký tlak.), Záškoláctvo -Stúpajúci počet výchovných problémov -Nespolupráca rodiny -Nevhodný výber školy -Udržateľnosť študentov na školách

Zdroj. Vlastné spracovanie 2024

Oblasť bývania

Dňa 04. apríla 2024 sa uskutočnilo stretnutie 3. fokusovej skupiny, na ktorom sa diskutovalo o oblasti bývania v našej obci. Všetky navrhnuté postrehy boli zapracované do swot analýzy. Zaoberalo sa otázkam bývania a protirómskeho rasizmu, technickej infraštruktúry a životného prostredia v našej obci. Členovia fokusovej skupiny identifikovali silné a slabé stránky, príležitosti a ohrozenia v týchto oblastiach. Diskutovali sa aktuálne problémy týkajúce sa dostupnosti a kvality bývania v obci. Analyzovali sa možnosti na zlepšenie bytovej situácie, vrátane výstavby nových bytov a výstavby chodníkov a cestnej komunikácie, výstavby verejného vodovodu a kanalizácie ako aj vysporiadanie vlastníckych vzťahov k pozemkom. Identifikovali sa potreby pre sociálne bývanie a možnosti pre získanie finančných prostriedkov na podporu týchto projektov. Tieto informácie boli zaznamenané počas diskusie a budú slúžiť ako základ pre ďalšie kroky a opatrenia na zlepšenie podmienok v obci. Každé z týchto stretnutí prinieslo hodnotné poznatky a návrhy, ktoré sú zapracované do strategického dokumentu obce. Tým sa zabezpečí, že budúce plány a projekty budú reflektovať potreby obyvateľov obce.

SWOT ANALÝZA OBLASŤ BÝVANIA A PROTIRÓMSKY RASIZMUS

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> -Výbudované telekomunikačné siete -Obec je plynofikovaná -Výbudované elektrické rozvody -Verejné osvetlenie -Verejný rozhlas -Možnosť stravovania seniorov a odkázaných v ZŠ -Dostupnosť internetu -Zrekonštruovaný kultúrny dom -Kostol, fara, dom smútku -Odvoz a likvidácia tko podľa platnej legislatívy -Vykurovanie zemným plynom a tuhým palivom -Ambulancia lekára, mobilná lekáreň -Obchody s potravinami a s domácimi potrebami -Kaderníctvo -Pošta -Posilovne -OZ Csemadok, Mosótó -Výsutý most -Kompostovač -Miestny park 	<ul style="list-style-type: none"> -Nelegálne stavby v osade -Absencia bývania pre mladých -Nevysporiadané vlastnícke vzťahy k pozemkom -Viacgeneračné bývanie -Čierne skládky -Nizky rozpočet obce -Nedostatočná platobná disciplína voči obci - tko, dan -Nizka uvedomelosť ohľadom separácie a recyklácie odpadu -Existencia čiernych skládok v intraviláne a extraviláne obce - Časť rodín na osade nemá dostatočnú hygienickú úroveň -Absencia kosenia verejných priestranstiev v osídlení rómov -Premnožené psy v osade -Vzťahy medzi majoritou a minoritou nie sú bezproblémové -Sociálny podnik -Denný stacionár -Chatrče -Absencia separácie odpadu v MRK

	<ul style="list-style-type: none"> -Absencia kamerového systému v obci a na cintoríne -Chýbajúca voda v MRK -Absencia verejného internetu v obci -Zlý technický stav miestnych komunikácií -Absencia oddychovo rekreačnej zóny -Absencia opatrovateľskej služby
Príležitosti	Ohrozenia
<ul style="list-style-type: none"> -Partnerstvo – spolupráca s mimovládami organizáciami v oblasti životného prostredia -Spoločné riešenia problémových oblastí na úrovni mikroregiónu -Zberný dvor -Možnosť získania a čerpania finančných prostriedkov z fondov EÚ a grantov -Priestor pre realizáciu aktivít RT pre obyvateľov obce -Výbudovanie oddychových zón pre deti a mládež -Výstavba bytov nižšieho štandardu, -Možnosť vysporiadania pozemkov -Osveta v oblasti separácie odpadu recyklácie prostredníctvom NP RT I. -Podpora aktivít z externých zdrojov EŠIF, -Inovácie (finančne dostupné) v oblasti informačných technológií 	<ul style="list-style-type: none"> -Absencia mladých k osamostatneniu sa – bývanie -Drobná kriminalita -Vysoká miera inflácie v krajine -Nízke ekologické povedomie obyvateľov -Devastácia životného prostredia -Nedostatok financií -Legislatíva zaťažujúca obce -Neúspešné projekty

Zdroj. Vlastné spracovanie 2024

Oblasť zamestnania

Dňa 18. apríla 2024 sa konalo stretnutie 4. fokusovej skupiny, na ktorom sa diskutovalo o otázkach zamestnania a protirómskeho rasizmu. Témou diskusie bola problematika zamestnanosti v našej obci. Výsledkom tejto diskusie bola SWOT analýza, ktorá identifikovala silné a slabé stránky, príležitosti a ohrozenia v oblasti zamestnanosti. Diskutovalo sa o oblasti zamestnania, pričom sa analyzovali aktuálne pracovné príležitosti v obci, potreby miestneho pracovného trhu a možnosti na prilákanie nových zamestnávateľov. Osobitná pozornosť sa venovala otázkam protirómskeho rasizmu, kde sa diskutovali aktuálne problémy a hľadali sa riešenia na zlepšenie situácie.

4. STRATEGICKÁ ČASŤ – VÍZIA, CIELE A PRIORITY

Po analyzovaní územia je na rade tvorba vízií, tzn. popis ideálneho výsledného stavu rozvoja obce. Vízia je najvšeobecnejšia definícia rozvoja obce a je podkladom pre stanovenie špecifických cieľov a následne priorít.

VÍZIA obce Bot'any v roku 2030

Strategickou víziou obce Bot'any je spokojný život v obci Bot'any zabezpečovaný narastajúcou úrovňou vzdelanosti miestneho obyvateľstva pri raste sociálneho kapitálu, čo podporuje zlepšovanie kvality životného prostredia a turizmu pri trvalo udržateľnom využívaní prírodných zdrojov v miestnej ekonomike založenej na sebestačnej ekoprodukcii. Obec ako územný celok vymedzený podľa klasifikácie štatistických územných jednotiek je v zmysle zákona č.539/2008 Z.z. o podpore regionálneho rozvoja subjektom, ktorý je povinný participovať na rozvoji sociálnych, hospodárskych, kultúrnych a environmentálnych procesov a vzťahov, ktoré v nej prebiehajú a ktoré prispievajú k zvyšovaniu jej konkurencieschopnosti, trvalému hospodárskemu rozvoju, sociálnemu rozvoju a územnému rozvoju i k vyrovnávaniu hospodárskych rozdielov a sociálnych rozdielov medzi regiónmi. Sociálno-ekonomickými partnermi obce v tomto procese sú podnikatelia a mimovládne organizácie pôsobiace v oblasti regionálneho rozvoja na miestnej, regionálnej alebo celoštátnej úrovni.

V zmysle toho víziou obce Bot'any je uspokojivý stav technickej infraštruktúry, s možnosťami adekvátneho bývania pre všetkých, vytvorenými podmienkami pre cestovný ruch, so vzdelanými obyvateľmi žijúcimi na štandardnej životnej úrovni.

4.1.1 Bývanie, infraštruktúra

Vybudované nové domy na vysporiadaných pozemkoch, mladí ľudia z obce neodchádzajú, navyše prichádzajú noví obyvatelia. Obec je plná detí a susedské vzťahy (vrátane vzťahov minorita/majorita) sú bezproblémové. MŠ i ZŠ atraktívne pre deti i rodičov. Vybudovaná moderná infraštruktúra k občianskym vybavenostiam v obci.

4.1.2 Vzdelávanie kultúra, šport, spoločenský život, zdravie, sociálna oblasť

Vzdelaní obyvatelia (vrátane Rómov), obyvatelia majú k obci pozitívny vzťah, obyvatelia sú aktívni. Bohatý kultúrny a spoločenský život, obyvatelia si ho sami organizujú a zúčastňujú sa ho. Plné možnosti aktívneho trávenia voľného času pre všetkých. Obec je schopná zabezpečovať sociálne služby všetkým, ktorí to potrebujú.

4.1.3 Životné prostredie, nakladanie s odpadmi

Kompletná kanalizácia a ČOV, zberný dvor s kompostoviskom. Bez čiernych skládok.

4.1.4 Zamestnanosť

Nízka úroveň nezamestnanosti. Vytvorené pracovné príležitosti.

4.2 Ciele a priority

Naše vytýčené ciele spolu zabezpečia naplnenie definovanej vízie. Jednotlivé prioritné oblasti vyplývajú z definovaných cieľov.

Tabuľka č.11: Hlavné a špecifické ciele

Vízia obce Boťany			
Prioritná oblasť	Zamestnanie	Vzdelávanie	Bývanie Infraštruktúra,
Hlavné ciele	1. Zvýšiť zamestnanosť a zamestnateľnosť obyvateľov obce Boťany	1. Zabezpečiť rozvoj sociálnych služieb a dostupnosť kvalitného vzdelávania v obci	1. Zabezpečiť dobudovanie chýbajúcej infraštruktúry v obci 2. Zachovať čisté životné prostredie obce a jej okolia, aktívne sa podieľať na jeho ochrane a tvorbe
Špecifické ciele	1.1 Založiť sociálny podnik 1.2. Vytvoriť pracovné miesta v rámci	1.1. Zvýšiť kapacitu MŠ 1.2. Rekonštrukcia budovy MŠ	1.1. Výstavba a rekonštrukcia chodníkov 1.2. Rekonštrukcia

	sociálneho podnikania	<p>1.3. Rozšíriť ZŠ</p> <p>1.4. Rekonštrukcia budovy ZŠ/prípadne nová výstavba ZŠ</p> <p>1.5 Rozšíriť školskú jedáleň pri MŠ</p> <p>1.6. Vybudovať ŠJ pri ZŠ</p> <p>1.7. výstavba telocvične pri ZŠ</p>	<p>cesty vo vlastníctve obce</p> <p>1.3. Rekonštruovať priepust na ul. Hlavnej</p> <p>1.4. Výstavba nízkoštandardných bytov</p> <p>1.5. Výstavba nájomných bytov pre mladé rodiny</p> <p>1.6. Vybudovať výdajné miesto na pitnú vodu – umiestnenie výtokového stojana</p> <p>2.1. Zlepšiť životné prostredie v obci</p> <p>2.2. Zriadenie obecného kompostoviska</p> <p>2.3. Zlepšiť technické a environmentálne parametre majetku obce</p> <p>2.4. Likvidácia starých environmentálnych záťaží</p> <p>2.5. Vybudovanie zberného dvora</p>
--	-----------------------	---	--

Zdroj: Vlastné spracovanie

5. PROGRAMOVÁ ČASŤ – OPATRENIA A PLÁNOVANÉ PROJEKTY

Programová časť RPO nadväzuje na strategickú časť a obsahuje najmä zoznam opatrení a projektov na zabezpečenie realizácie programu rozvoja obce. Programová časť obsahuje podrobnejšie rozpracovanie strategických cieľov v sociálnej, hospodárskej a environmentálnej politike na úroveň projektov a aktivít, ktoré sú tvorené vecne príbuznými skupinami aktivít obce vykonávaných mimo bežnú činnosť a smerujúcich k plneniu strategického cieľa rozvoja na roky 2024-2030.

Prierezové opatrenia

Zabezpečenie participatívneho procesu Rómov aj Nerómov je zohľadnené nielen pri tvorbe, ale bude súčasťou aj pri implementácii rozvojového plánu. Súčasťou podpory bude poskytovanie poradenských a sociálnych služieb na podporu integrácie a sociálneho začleňovania rómskych rodín. Rozvojový tím plánuje aj spoluprácu s mimovládnyimi organizáciami, medzinárodnými inštitúciami a inými aktérmi na zdieľanie osvedčených postupov a zdrojov.

Implementácia týchto opatrení by mohla viesť k zlepšeniu životných podmienok a posilneniu sociálneho zahrňovania v obciach, kde žijú Rómovia aj Nerómovia. Je dôležité mať na pamäti, že tento proces bude vyžadovať dlhodobú a trvalú angažovanosť od všetkých zainteresovaných strán.

Tabuľka č.12: Prioritné oblasti a opatrenia

Prioritné oblasti a opatrenia		
PO O1	PO O2	PO O3
Prioritná oblasť 1 ZAMESTNANOSŤ	Prioritná oblasť 2 VZDELÁVANIE	Prioritná oblasť 3 BÝVANIE A INFRAŠTRUKTÚRA
Opatrenia 1.1 Legislatíva umožňujúca rozvoj lokálneho podnikania a zamestnanosti	Opatrenie 2.1 Zlepšenie dostupnosti vzdelávania pre všetky deti z obce	Opatrenie 3.1 Investície do infraštruktúry obce
Opatrenia 1.2 Zapojenosť samosprávy do projektov zameraných na pomáhajúce profesie	Opatrenie 2.2 Práca s problémovými rodinami	Opatrenie 3.2 Čerpanie finančných prostriedkov z fondov EÚ a grantov

Opatrenia 1.3 Sociálny podnik	Opatrenie 2.3 Modernizácia a zvýšenie kapacity MŠ a ZŠ prípadne nová výstavba	Opatrenie 3.3 Výstavba verjeného vodovodu a kanalizácie – výdajník na pitnú vodu
Opatrenia 1.4 Projektový manažment	Opatrenie 2.4 Získanie finančných prostriedkov z rôznych fondov, dotácií	Opatrenie 3.4 Výstavba zón pre individuálnu bytovú výstavbu
Opatrenia 1.5 Vstup zahraničných investorov		Opatrenie 3.5 Vybudovanie čističky odpadových vôd
Opatrenia 1.6 Podpora podnikateľského prostredia		Opatrenie 3.6 Vysporiadanie pozemkov v obci
Opatrenia 1.7 Podpora tradičných remesiel		Opatrenie 3.7 Osveta v oblasti separácie a recyklácie odpadu
		Opatrenie 3.8 Rekonštrukcia priestorov pre prácu Rozvojového tímu I.
		Opatrenie 3.9 Vybudovanie oddychových zón pre deti a mládež
		Opatrenie 3.10 Rozšírenie kamerového systému
		Opatrenie 3.11 Rekonštrukcia a rozšírenie kuchyne a jedálne pri MŠ a ZŠ

Zdroj: Vlastné spracovanie, 2024

Plánované projekty na roky 2024 – 2030

Tabuľka č. 13: Projekty obce

Názov projektov podľa oblastí	Zdroj financovania
A) OBLASŤ VZDELÁVANIA	
A.1. Modernizácia a zvýšenie kapacity MŠ	EŠ IF/POO
A.2. Modernizácia a rozšírenie ZŠ prípadne výstavba ZŠ	EŠ IF/POO

A.3. Výstavba detského ihriska	EŠ IF/POO
A.4. Výstavba telocvične	EŠ IF/POO
B) OBLASŤ BÝVANIA	
B.1 Výstavba verejného vodovodu v osídlení MRK	EŠ IF/POO
B.2 Vybudovanie kanalizácie v obci	EŠ IF/ POO
B.3. Vybudovať výdajné miesto na pitnú vodu v osídlení MRK	
B.4. Chodníky – výstavba a rekonštrukcia	EŠ IF/POO
B.5. Modernizácia a rozšírenie kamerového systému	EŠ IF/POO
B.6. Oprava miestnej komunikácie / cesty	EŠ IF/POO
B.7. Rekonštrukcia komunitného centra	EŠ IF/POO
B.8. Rekonštrukcia a rozšírenie kuchyne v materskej škole	EŠ IF/POO
B.9. Výstavba jedálne pri ZŠ	EŠ IF/POO
B.10. Úprava verejného priestranstva	EŠ IF/POO
B.11. Zakúpenie komunálnej techniky	EŠ IF/POO
B.12. Vybudovať zberný dvor	EŠ IF/POO
B.13. Sanácia nelegálnej skládky v obci	EŠ IF/POO
B.14. Vodozadržné opatrenia	EŠ IF/POO
B.15. Výstavba níkoštandardných bytov	EŠ IF/POO
B.16. Výstavba nájomných bytov pre mladé rodiny	EŠ IF/POO
B.17. Rekonštrukcia priepustu na ul. Hlavnej	EŠ IF/POO
B.18. Vybudovanie oddychovej zóny v parku v centre obci, vybudovať infraštruktúru v parku	EŠ IF/POO
C) OBLASŤ ZAMESTNANOSTI	
C.1. Miestne občianske a preventívne služby	EŠ IF/POO
C.2. Národný projekt Rozvojové tímy I.	EŠ IF/POO

Zdroj: PRO 2024-2030, vlastné spracovanie

6. REALIZAČNÁ ČASŤ

6.1. Inštitucionálne a organizačné zabezpečenie realizácie RPO

POPIS ÚLOH JEDNOTLIVÝCH PARTNEROV PRI REALIZÁCIÍ RPO

Partnermi realizácie jednotlivých aktivít RPO sú subjekty:

- verejnej správy – materská škola, základná a základná škola, relevantné inštitúcie pre jednotlivé oblasti rozvoja obce (ÚPSVaR, okresný úrad – odbor starostlivosti o ŽP, Spoločný stavebný úrad),
- spolupracujúce firmy a spoločnosti, s ktorými má obec zmluvu (na základe VO alebo priamym zadaním),
- vlastníci hnutel'ného i nehnuteľného majetku na území obce,
- spolupracujúce záujmové skupiny, občianske združenia, neziskové organizácie (napr. MAS) so sídlom alebo prevádzkou v obci, s činnosťou, ktorú vykonávajú na území obce,
- donori a poskytovatelia grantov, dotácií, darov.

Úlohy uvedených partnerov vychádzajú z príslušnej legislatívy, uzatvorených zmlúv i dohodnutých záväzkov v rámci jednotlivých aktivít RPO.

POPIS POSTUPOV ORGANIZAČNÉHO A INŠTITUCIONÁLNEHO ZABEZPEČENIA REALIZÁCIE

Realizácia Rozvojového plánu obce začína po vypracovaní a schválení tohto dokumentu obecným zastupiteľstvom. Realizáciu zabezpečuje samospráva po celú dobu platnosti dokumentu v súčinnosti s ÚSVRK SR a rozvojovým tímom.

Obecné zastupiteľstvo

Obecné zastupiteľstvo vykonáva v súvislosti s RPO nasledovné činnosti:

1. schvaľuje celý dokument Rozvojového plánu obce,
2. každoročne schvaľuje vyhodnotenie plnenia RPO,

3. schvaľuje spolufinancovanie jednotlivých projektov financovaných z doplnkových zdrojov financovania a z prostriedkov rozpočtu obce,
4. schvaľuje každoročne hodnotiace a monitorovacie správy,
5. rozhoduje o zmenách a aktualizácii RPO v spolupráci s ÚSVRK SR,
6. vykonáva iné činnosti (ak je to potrebné/relevantné).

Starosta

Starosta vykonáva v súvislosti s RPO nasledovné činnosti:

1. podpisuje uznesenie o schválení (i o aktualizácii) RPO,
2. riadi proces realizácie RPO,
3. vykonáva uznesenia a zastupuje obec vo vzťahu k štátnym orgánom, k právnickým a fyzickým osobám (riadiace orgány jednotlivých operačných programov, dodávatelia, fondy a iné),
4. spolupracuje s externými subjektami,
5. zabezpečuje činnosti na úrovni jednotlivých projektov (príprava projektovej dokumentácie, príslušné povolenia, proces verejného obstarávania, dodávky služieb, tovarov a stavebných prác) a prípravu žiadostí o doplnkové zdroje financovania,
6. komunikuje s partnermi RPO, ktorými sú na národnej úrovni ÚSVRK SR, krajskej VÚC a miestnej úrovni predovšetkým vzdelávacie inštitúcie, spolky, aktivisti a na regionálnej úrovni relevantné inštitúcie,
7. vykonáva iné činnosti (ak je to potrebné/relevantné).

Obecný úrad

Obecný úrad vykonáva v súvislosti s RPO nasledovné činnosti:

1. zabezpečuje inštitucionálne a administratívne veci týkajúce sa plnenia RPO,
2. okrem prípadov, kedy budú žiadateľmi/prijímateľmi projektov iné subjekty v plnom rozsahu zabezpečuje (vykonáva) administráciu a procesy komunikácie, hodnotenia, monitorovania RPO.

6.2. Finančný plán

INDIKATÍVNY FINANČNÝ PLÁN NA CELÚ REALIZÁCIU RPO

Ide o vlastné spracovanie na základe komunikácie s vedením obce.

Tabuľka č. 14: Finančný plán realizácie RPO

A) OBLASŤ VZDELÁVANIA a PRR	
A1) Podporiť rozvoj komunitného života obce v oblasti sociálnej, školstva, spoločenského života a športu pre obyvateľov obce/mesta	3 350 000 €
A2) Poskytnutie dodatočných podporných služieb pre rómskych študentov, vrátane jazykových kurzov a tútorov	5 000,00 €
B) OBLASŤ BÝVANIA a PRR	
B1) Podpora bývania zabezpečiť kompletnú a kvalitnú technickú a dopravnú infraštruktúru na území obce	9 960 000 €
B2) Zlepšiť stav životného prostredia v obci	500 000,00 €
C) OBLASŤ ZAMESTNANOSTI A ZAMESTNATEĽNOSTI a PRR	
C1) Zabezpečenie pomáhajúcich profesií počas celého obdobia MoaPS,	400 187 €
C2) Zabezpečenie pomáhajúcich profesií počas celého obdobia NP RT I.	1 080 000 €
SPOLU	13 985 000 €

7 MONITOROVANIE A HODNOTENIE

RPO Boľany je živým dokumentom. Jeho realizácia bude dôsledne sledovaná a monitorovaná. Jednotlivé opatrenia a úlohy budú realizované obcou Boľany, organizáciami zriadenými a založenými obcou, zaangažovanými aktérmi aktívnymi v obci resp. v spolupráci s ďalšími organizáciami a inštitúciami.

Monitorovanie plnenia RPO Boľany bude stálym a dlhodobým procesom zameraným na sledovanie kvalitatívnych a kvantitatívnych zmien pomocou vybraných ukazovateľov, cieľom ktorého bude získavanie informácií o skutočnom plnení opatrení. Na základe výstupov monitorovania a hodnotenia je potrebné následne uskutočniť aktualizáciu strategických cieľov, opatrení a pod.

Monitorovanie a hodnotenie súvisí aj s analýzou a riadením rizík a komunikáciou s verejnosťou ako „pravidelný odpočet“ a prezentácia dosiahnutých výsledkov. Monitoring umožňuje RPO vhodne aktualizovať (časovo a vecne), či uplatniť iný prístup a vychádza z Plánu hodnotenia a monitorovania.

Je dôležité uistiť sa, že vybrané aktivity a projekty skutočne prispievajú k riešeniu identifikovaných problémov a dosiahnutiu strategických cieľov.

Monitorovanie sa realizuje priebežne počas celého trvania platnosti RPO na úrovni plnenia jednotlivých aktivít v spolupráci s ÚSVRK sa aktualizuje v spolupráci RT/RK/OGA/CT.

Výstupom monitorovacieho procesu je súhrnná správa za každý uplynulý kalendárny rok stále k 31.5. nasledujúceho roka za predchádzajúci rok, ktorú vypracuje rozvojový tím a predloží starostovi obce na vedomie. Cieľom monitorovania je získavanie informácií o skutočnom plnení aktivít, čo môže byť východiskom pre zmenu prípadného negatívneho vývoja, spôsobu realizácie, definovanie a prijatie nových či pozmenených opatrení.

Hodnotenie sa realizuje na úrovni celého RPO. Výstupy hodnotenia sú súčasťou súhrnnej správy, ktorú vypracováva rozvojový tím obce a predkladá vedeniu obce.

8 ZÁVER

Rozvojový plán obce je súhrnným a dôležitým dokumentom, ktorý určuje smerovanie a priority rozvoja obce v nasledujúcom období. Po dôkladnom mapovaní obce a analýze zistených skutočností v oblasti vzdelania, zamestnanosti a bývania sa formulovali kľúčové ciele a opatrenia, ktoré si kladú za cieľ skvalitnenie života obyvateľov obce v nasledujúcom období.

Na spracovaní RPO bola nevyhnutná účasť verejnosti, aby požiadavky zahrnuté v tomto dokumente predstavovali čo najväčší záber potrieb, názorov a pripomienok všetkých obyvateľov obce. Aj preto sa na identifikáciu problémov v obci konalo komunitné fórum a štyri fokusové skupiny, kde sa po prvom, úvodnom stretnutí postupne rozoberali témy vzdelania, zamestnanosti, bývania a protirómskeho rasizmu. Výsledkom týchto stretnutí bolo vypracovanie swot analýz za každú spomínanú oblasť s jej silnými a slabými stránkami, príležitosťami a ohrozeniami. Po dôkladnej analýze súčasného stavu sa prešlo k vytýčeniu najdôležitejších cieľov a priorít v obci vo vyššie spomínaných oblastiach záujmu a k sformulovaniu vízie obce Boťany pre rok 2030. V programovej časti dokumentu, koncepcne a chronologicky nadväzujúcej na strategickú časť, došlo k zostaveniu najdôležitejších opatrení a projektov, ktoré majú za cieľ zabezpečiť realizáciu programu rozvoja obce. Realizačná časť projektu zahŕňa jeho inštitucionálne a organizačné zabezpečenie potrebné pre úspešné naplnenie cieľov RPO s podrobným popisom činností jednotlivých zložiek samosprávy obce Boťany. Dôležitou a nevyhnutnou súčasťou RPO je aj finančný plán, ktorý predstavuje investície a výdavky potrebné na podporu a rozvoj sledovaných oblastí.

Je nevyhnutné uviesť, že realizácia RPO bude priebežne monitorovaná a hodnotená počas celého obdobia trvania jeho platnosti, aby sa tak zaistila a preverila účinnosť jednotlivých opatrení vedúcich k dosiahnutiu vytýčených cieľov.

Veríme, že RPO bude odrazovým mostíkom pre budúci rast a prosperitu obce Boťany a výraznou mierou prispeje k naplneniu cieľov a vízií, zahrnutých v jeho obsahu. Ďakujeme všetkým, ktorí sa podieľali na jeho tvorbe, ako aj na jeho budúcej realizácii v súčinnosti samosprávy obce, ÚSVRK SR a CRT.

ZOZNAM POUŽITÝCH SKRATIEK

a i.	a iné
AOZ	Asistent osvedy zdravia
a pod.	a podobne
ARK	Atlas rómskych komunít
CT	Cestujúci tím
CRT	Centrum rozvojového tímu
CHKO	Chránená krajinná oblasť
č.	číslo
ČOV	Čistička odpadových vôd
EŠIF	Európske štrukturálne a investičné fondy
EÚ	Európska únia
FS	Fokusová skupina
KF	Komunitné forum
MAS	Miestna akčná skupina
MDD	Medzinárodný deň detí
m n. m.	metre nad morom
MOaPS	Miestne občianske a preventívne služby
MŠ	Materská škola
MVO	Mimovládne organizácie
napr.	napríklad
NP POP3	Národný projekt Podpora pomáhajúcich profesií 3
NP RT I.	Národný projekt Rozvojové tímy I.
OcÚ	Obecný úrad
POO	Plán obnovy a odolnosti SR
PRO/PHRSR	Program rozvoja obce/Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja
PRR	Protirómsky rasizmus
resp.	respektíve
RPB	Rozvojový pracovník pre bývanie
RPM	Rozvojový pracovník pre mládež
RPO	Rozvojový plán obce
RPP	Rozvojový pracovník plánovania
RPPP	Rozvojový pracovník pre pracovné poradenstvo
RT	Rozvojový tím
RK	Regionálny koordinátor
s.r.o.	spoločnosť s ručením obmedzením
SODB	Sčítanie obyvateľov, domov a bytov
SOŠ	Stredná odborná škola
SP	Sociálny pracovník
SWOT	Silné stránky (Strengths), Slabé stránky (Weaknesses), Príležitosti (Opportunities), Ohrozenia (Threats)
SZČO	Samostatne zárobkovo činná osoba
t.j.	to jest

TKO	Tuhý komunálny odpad
ÚEV	Územie európskeho významu
ÚPSVaR	Úrad práce sociálnych vecí a rodiny
ÚSVRK	Úrad splnomocnenca vlády SR pre rómske komunity
VO	Verejné obstarávanie
VÚC	Vyšší územný celok
Z.z.	Zbierka zákonov
ZO CSemadok	Základná organizácia Csemadok
ZR	Zdravé regióny
ZŠ	Základná škola

Zoznam použitej literatúry

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Bot'any

Akčný plán rozvoja a integrácie rómskej komunity v Bot'anoch-Spoločne navzájom

Komunitný plán sociálnych služieb

Plán komunitného centra obce Bot'any

Internetové zdroje:

<https://www.romovia.vlada.gov.sk>

<https://www.obecbotany.sk/>

<https://www.scitanie.sk/>

<https://www.transparex.sk/>

Príloha č.1 Spracovatelia Rozvojového plánu obce Boľany 2024 – 2030

Spracovatelia rozvojového plánu obce Boľany		
p. č.	titul, meno a priezvisko, titul	Úloha, pozícia pri spracovaní dokumentu
1.	Mgr. Bernadett Macsóová	spracovateľ mapovania
2.	Bc. Eva Horváthová, Bc. Martina Pástorová, Izabela Kiššová	spracovateľ mapovania
3.	Obecný úrad v zastúpení starostu obce – Dionýz Szabó	spracovateľ projektového portfólia
4.-5.	Anna Járosiová, Anita Csordásová, Kornélia Hajduová, Želmíra Balogová	spracovateľ ostatných častí dokumentu
6.	Mgr. Božena Tokarová	facilitátor
7.	Kristína Szegediová, Mgr. Zuzana Tóthová	pomocný facilitátor
8.	Mgr. Rastislav Zubaj	konzultant, spracovateľ ostatných častí dokumnetu
9.	PhDr. Darina Barančíková	spracovateľ osostatných častí dokumentu
10.	Mgr. Roman Huňák	spracovateľ ostatných častí dokumentu
11.	PhDr. Nicole Fuschová	konzultant, spracovateľ ostatných častí dokumnetu

Spolufinancovaný
Európskou úniou

PROGRAM
SLOVENSKO

ÚRAD VLÁDY
SLOVENSKEJ REPUBLIKY